Woensdag 20 Februari 1946 DAGBLAD 63ste Jaargang No. 4741

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.
Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog Giet. 1858; Postbus 80, Willemstad. Redactie-adres Consciëntiesteeg 27.
Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Belgie's de Schrijver voorziet geen Nieuw Cabinet voor de volgende week.

U. S. A.'s Byrnes: „Wij alleen kunnen atoombommen maken"

Missie gaat zelfbestuur in Brits Indie bespreken.

KARDINAAL SPELLMAN PRIJST PIUS XII.

In een radiorede bracht Kardinaal Spellman hulde aan Paus Pius XII als „de enige zekere belichaming van wijsheid zonder listen, zielskracht zonder brute macht, energie zonder geweld". Spellman zeide tot zijn radioluisteraars: „Nergens is Gods wonderbaarlijke zorg voor Zijn Kerk duidelijker dan bij de verschijning tijdens moeilijke ogenblikken in haar geschiedenis van Pausen, die beschikken over de gave om de ziedende baren tot bedaren te brengen en het schip van Petrus veilig door de zeeën te sturen. Zulk een Paus was Leo, XII, zo waren andere Pausen in de geschiedenis en zo is onze huidige Paus Pius XII" (Rome.

DE SCHRIJVER CONFEREERT.

August de Schrijver, wiens koningsgezinde Katholieke Partij (eigenlijke naam: Christelijke Sociale Partij) 90 van de 202 zetels in België's Kamer van Afgevaardigden won bij de verkiezingen van Zondag, gaf te kennen dat geen beslissingen bereikt werden in de besprekingen met de twee socialistische leiders — Paul Henry Spaak en oud-Premier Achille van Acker — en de leiders der andere politieke partijen.

De Katholieke leider werd door Prins Regent Karel gevraagd de mogelijkheid te onderzoeken om een rechtse coalitie-regering te vormen nadat Van Acker Maandag aftrad. De Schrijver zeide, dat hij geen overeenkomst verwachtte met betrekking tot een nieuwe regering „alvorens wij de uitslagen van de provinciale verkiezingen van aanstaande Zondag weten."

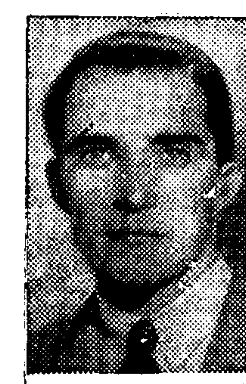
Bij deze verkiezingen zullen 66 Senatoren worden verkozen. In totaal werden Zondag jl. 101 Senatoren gekozen, waarvan 51 tot de Katholieke Partij behoren (Brussel, (AP) 19.2).

MOLOTOV ONTVANGT IRANESE AFVAARDIGING.

Molotov verwelkomde de Iranese afvaardiging onder leiding van Premier Quavam Es Sultaneh na aankomst op het centrale vliegveld van Moskou uit Teheran. De afvaardiging bestaat uit twaalf personen. De duur van het verblijf in Moskou is niet bepaald (Moskou, (AP) 19.2).

DE VERKIEZINGSSTRIJD IN ARGENTINIË.

door
Joseph McEvoy.

Joseph McEvoy

Twee personen werden gedood en vijf gewond in een revolver gevecht tussen de volgelingen van Peron en de aanhangers van de Democratische Unie toen haar candidaat voor het Presidentschap José Tamborini terugkeerde van een campagnetocht door het Westen van Argentinië. De schietpartij ontstond buiten het Westelijk spoorwegstation bij de Plaza 11 in de stad Buenos Aires nadat volgens ooggetuigen de Peronistas het vuur openden op de duizenden personen die naar het station gingen om Tamborini te verwelkomen. Niettegenstaande de belofte welke het Departement van Buitenlandse Zaken onlangs deed dat buitenlandse journalisten de verkiezing en de gebeurtenissen tijdens de verkiezingscampagne vrijelijk zouden mogen verslaan, belette een bereden politieman met getrokken revolver den AP-fotograaf Charles Kenneth Lucas om foto's te nemen van de schietpartij of de lijken der slachtoffers.

De botsing vond plaats minder dan twaalf uren nadat de Federale Politie onder toezicht van de strijdkrachten was gebracht voor de duur van de verkiezingsperiode. De politie was bewapend ten tijde van de schietpartij.

Een wacht van soldaten stond opgesteld aan weerszijden van het perron toen de campagne-trein arriveerde en Tamborini en Enrique Mosca, candidaat voor het Vice-Presidentschap, op uitbundige wijze verwelkomd werden. Beide candidaten verlieten het station door de achterdeur omdat zij niet door de menigte van bewonderaars zouden kunnen komen. Geen van beiden was aanwezig toen een groep mannen die zich opgesteld hadden aan de overzijde van het plein het vuur opende. Volgens inlichtingen die het politie-hoofdkwartier bereikten beantwoordde de politie het vuur tegen de groep die juichte voor Peron. Sommige aanhangers van Tamborini openden eveneens het vuur op de tegenstanders en meer dan 200 schoten werden gewisseld.

Er vielen twee doden voor het station. De menigte zocht een goed heenkomen in de tunnel van het ondergrondse spoor.

De bereden politie zuiverde tenslotte het station door een charge uit te voeren met de getrokken sabels en vervolgens vormden officieren en soldaten van het leger samen met de politie een cordon om het gehele gebied.

Binnen het cordon begonnen de politiemannen en de soldaten met een onderzoek en fouilleerden zij de mensen op wapenen.

Ooggetuigen zeiden dat de groepen die voor Peron riepen zich vroeg in de morgen hadden verzameld in het gebied. Volgens een rapport van de politie hadden zij de aanhangers van Tamborini aangerand bij de uitvoering van een welberaamd plan om onrust te verwekken.

Fotograaf Lucas die foto's had gemaakt binnen het station ging naar buiten zodra de schietpartij begon. Hij had zijn toestel gericht op het toneel toen een bereden politieman op hem afreed, een revolver op zijn hoofd richtte en hem dwong het toneel te verlaten.

Deze ordeverstoring was de tweede sedert de strijdkrachten het toezicht op de politie Maandag te middernacht overnamen. Om 2 uur liep een bijeenkomst van dames van de Democratische Unie af en toen zij naar buient kwamen werden zij lastig gevallen door de Peronistas.

De politie begon de dames naar huis te escorteren en er werd op haar geschoten uit een nabijliggend gebouw zodat twee politiemannen gewond werden. Zes mannen werden gearresteerd toen de politie het gebouw binnendrong. Geen enkele dame werd gewond (Buenos Aires, (AP)

HET OPSTOOTJE IN PORT AU PRINCE.

Een groep werklozen, die geen werk konden krijgen bij de uitvoering van het program van openbare werken dat door de militaire junta van Haïti ondernomen is, drong de schoenenwinkel van Bata te Port au Prince binnen en maake zich uit de voeten met 20.000 paren schoenen voordat de politie de orde kon herstellen. Het nieuwsblad „Le Nouvelliste" oefende critiek op de junta omdat zij niet de volledige militaire macht gebruikte om de wanordelijkheden te onderdrukken. Het nieuwsblad „Le Matin" steunde de junta en zeide, dat zij in het buitenland erkend dient te worden aangezien zij de verkiezingen heeft bepaald op 12 Mei terwijl de Venezolaanse junta welke reeds erkend is nog geen datum voor de verkiezingen heeft vastgesteld. Gerald Bloncourt, die beschreven werd als communist, kreeg order om Haïti te verlaten omdat hij zich schuldig maakte aan ondergrondse activiteiten (Port au Prince, (AP) 19.2).

VERKLARINGEN VAN BYRNES.

De Noordamerikaanse Secretaris van Buitenlandse Zaken James F. Byrnes zeide op een persconferentie, dat voor zover hem bekend de kunde om atoombommen te maken exclusief in handen der Verenigde Staten is. Op de rechtstreekse vraag: „Verwacht gij spionnage-arrestaties in dit land?", antwoordde Byrnes geen reden te hebben om dergelijke arrestaties te verwachten. Byrnes deelde mede, dat hij het eerst vernam van de spionnagebende in Canada toen Premier Mackenzie King en Attlee zich in November van het vorig jaar te Washington bevonden om de quaestie van de atomaire energie te bespreken. Hij weigerde te zeggen — of hij weet — wie de spionnage-activiteiten in Canada leidt.

Byrnes deelde ook aan de pers mede, dat de Verenigde Staten zullen voortgaan met de verscheping van autobanden, landbouwmachinerieën en ander materiaal naar Argentinië. Deze politiek — zo zeide hij — zal worden voortgezet niettegenstaande de uitgave van het Blauwboek. Dit wordt gedaan omdat Truman Argentinië had verzocht zijn verschepingen van tarwe naar Europa op te voeren. Byrnes zeide vernomen te hebben, dat Argentinië een ernstig tekort heeft aan middelen om het graan van het binnenland naar de schepen te vervoeren. De Noordamerikaanse politiek is erop gericht de duizenden hongerenden Europeanen tijdens de voedselschaarste te helpen.

Byrnes zeide, dat het Departement van Buitenlandse Zaken het Blauwboek niet beschouwde als een schending van de leerstelling van niet-interventie. Hij zeide, dat het boek werd uitgegeven met volle kennis van het effect en de gevolgen die het zou kunnen hebben in Argentinië. Hij gaf te kennen dat er geen verandering zal plaats vinden in de Noordamerikaanse politiek ten opzichte van de Argentijnse regering zonder eerst overleg te hebben gepleegd met de andere Amerikaanse republieken. De Britse regering werd niet geconsulteerd vóór de uitgave van het Blauwboek. Hij zeide, dat een deel van het feitenmateriaal dat in het boek is opgenomen, ontleend werd aan buitgemaakte documenten in Duitsland en Europa. Verschillende Amerikaanse republieken hebben reeds geantwoord op het Noordamerikaanse verzoek om commentaar te leveren op de beschuldigingen betreffende Argentinië.

Byrnes zeide, dat de Verenigde Staten van plan zijn om de inlichtingen, die verkregen zijn uit buitgemaakte Duitse documenten betreffende Spanje, bekend te maken. Wanneer dat zal geschieden, zeide hij niet. Over de toestand in Haïti moet nog verder overleg gepleegd worden met de andere Amerikaanse republieken alvorens de Junta te erkennen

Kardinaal Francis J. Spellman (rechts), Aartsbisschop van New York, begroet Kardinaal John J. Glennon, de 83-jarige Aartsbisschop van St. Louis, op het La Guardia vliegveld alvorens naar Rome te vertrekken.

Kardinaal John J. Glennon van St. Louis (rechts) zegent het vliegtuig op het LaGuardia vliegveld van New York alvorens met de Kardinalen Spellman en Tien naar Rome te vertrekken ter bijwoning van het Consistorie. Hij wordt bijgestaan door Mgr. J. Francis McIntire, wijbisschop van New York. Beneden: het vliegtuig stijgt op.

het nieuws van vandaag

Met 90 van de 202 zetels in de Belgische Kamer van Afgevaardigden staan de Katholieken veel krachtiger dan enig ander partij, doch indien de overige partijen samen zouden spannen zouden de Katholieken in de minderheid zijn.

Zonder medewerking van een andere partij zouden de Katholieken dus geen cabinet kunnen vormen en alzo heeft August de Schrijver, Voorzitter van de Christelijke Sociale Partij, besprekingen gevoerd met de leiders der andere partijen — tot de communisten toe. De Socialisten, die 69 zetels wonnen, zullen vermoedelijk niet met de Katholieken samengaan omdat zij zelf kans hebben een coalitie met de andere partijen te vormen.

De Communisten (3 zetels) zullen ook wel niet met de Katholieken samengaan.

De Democratische Unie behaalde slechts 1 zetel en komt niet in aanmerking. De Liberalen (17 zetels) bevinden zich dus in een sleutelpositie.

Van hen is afhankelijk of de Katholieken al dan niet het bewind in handen zullen nemen. Besluiten zij om samen te werken dan zullen zij niet nalaten het een en ander te bedingen. Zij zijn tegen de terugkeer van Koning Leopold, zodat zij als voorwaarde zouden kunnen stellen, dat hij niet terug mag keren. Doch zij zouden misschien ervoor te vinden zijn, dat Prins Boudewijn zijn vader zal opvolgen en Prins Karel, Boudewijns oom, het land als Regent verder zal besturen tot hij meerderjarig geworden is. Zo wordt het koningschap gehandhaafd en daar gaat het tenslotte om. De Schrijver wil echter nog geen overeenkomst sluiten, omdat hij wacht op de uitslag van de provinciale verkiezingen van aanstaande Zondag, welke zijn positie sterker of zwakker kan maken.

In Canada wordt het onderzoek in de spionnagequaestie, waarbij Rusland betrokken is, voortgezet. Een blad in Toronto zeide, dat de Canadese communistische partij ook iets te maken heeft gehad is het geval. Men is woedend op de communisten. De Sovjet-Ambassade heeft het feest dat over enkele dagen gehouden zal worden ter viering van de jaardag van het Rode leger afgelast.

De vrees in vele kringen dat Rusland het geheim om atoombommen te maken zou hebben ontdekt, werd door den Noordamerikaansen Secretaris van Buitenlandse Zaken James Byrnes weggenomen met de bekendmaking, dat — voor zover hem bekend — alleen de Verenigde Staten het geheim kennen.

Uit Londen wordt gemeld, dat een Britse missie naar Brits Indië gaat om besprekingen te voeren, welke tot zelfbestuur voor dat afhankelijke gebied moeten leiden. De anti-Britse betogingen in Bombay duren intussen voort en het feit, dat over het gehele land een voedseltekort dreigt te ontstaan, zal het werk van de Britse missie niet gemakkelijker maken.

Neurenberg en Den Haag.

Reeds ettelijke maanden is thans het proces in Neurenberg aan de gang. De aanvankelijke animo die er bestond voor dit proces, waar de aartsmisdadigers der mensheid geoordeeld zouden worden, betijde al spoedig. Na de lange nieuwstelegrammen der eerste weken zijn het nu de slechts korte berichten, geformuleerd als er eens wat van biezonder belang ter sprake komt. De correspondenten zijn voor een groot deel al vertrokken, belust op sensatie als velen zijn en verstoken van inzicht in werkelijk nieuws van blijvende betekenis.

Maar nu, terwijl de interesse voor de feitelijke gebeurtenissen van dit proces daalt, stijgt de belangstelling voor de principiële zijde van het geval.

Toen in het begin een enkeling het waagde op te werpen, dat hier de grondregel van het recht, dat niemand geoordeeld worde naar een niet vooraf bestaande wet, geweld werd aangedaan, heette het dat het proces belangrijk was voor de... geschiedschrijving. Merkwaardig genoeg hebben wij tegen dit vreemde argument, dat iemand dus geoordeeld wordt omdat de erbij op te stellen documenten voor de nageslachten zo belangrijk zijn, nimmer veel tegenargumenten gelezen. Hoewel het als argument voor de noodzaak van een proces dan ook kant noch wal raakt, moet men evenwel erkennen, dat zulke documenten inderdaad van enorm belang zijn.

Ook kan niet worden ontkend, dat althans een poging gedaan werd om niet te treden in de voetsporen van den verslagen vijand, die zonder vonnis elken tegenstander doodde.

Hetzelfde vond plaats ten opzichte van Mussert c.s. En toch geloven wij de algemene opinie weer te geven, wanneer wij zeggen, dat de gang van dat proces het publiek niet ligt. Men zegt algemeen: waarom werden de belhamels niet terstond dood geschoten? Ongetwijfeld zou vrijwel niemand daar tegen hebben geprotesteerd, niet in het geval Göring c.s., en niet in het geval Mussert c.s. Wat het laatste betreft kan trouwens worden opgemerkt, dat in de Tweede Kamer — die steeds meer uit haar gedwongen lethargie terugkeert en scherp en raak weet te spreken — reeds gezegd is, dat de doodstraf niet voltrokken kan worden, omdat dan eerst de Staten-generaal de wet op de doodstraf zou moeten herzien. De katholieke spreker zeide erbij, dat hij persoonlijk niet tegen de doodstraf was, maar wel tegen het feit dat er een doodstraf toegepast zou worden, zonder dat er een wet voor bestond. De Londense noodregeling achtte hij krachteloos, nu de Volksvertegenwoordiging wederom geraadpleegd kan worden.

Daar is nog een tweede punt en dat wordt in het Noordamerikaanse tijdschrift „Fortune" besproken. Dit land betoogt, dat het proces in Neurenberg, en hetzelfde geldt van de in ons land gevoerde processen, het rechtbegrip in de wortel aantast. „Een proces", zegt Fortune, „veronstelt een werkelijke mogelijkheid van vrijspraak en deze is hier niet aanwezig. De schuldigverklaring van de beklaagden staat van te voren vast, want de beklaagden zijn daartoe al bij voorbaat met zorg gekozen. Zou dit proces tot vrijspraak kunnen leiden, dan zouden alle Verenigde Volken terstond de ogenblikkelijke ontbinding van de Rechtbank en afstraffing van de beklaagden eisen".

Ieder zal het ermede eens zijn dat een vrijspraak in het geval Göring c.s. een misdaad tegen de beschaving zou zijn. Dat was ook het geval met Mussert c.s.

Ook kan men tegen deze soort processen aanvoeren, dat een der partijen hier rechter is in eigen zaak. Om nog een kernachtige term van „Fortune" te bezigen: het is „politiek recht en politieke tribunalen plegen slecht recht".

Bovendien is er een juridisch bezwaar, dat hierboven reeds aangestipt werd, nl. het feit, dat recht gesproken wordt naar een wet die op het moment van het misdrijf niet bestond. Het recht „post facto" wil zeggen, dat het recht gesproken wordt volgens principia die in het bestek van het rechtgeding werden gelegaliseerd, dus na het bedrijven van de aldaar als misdaad te boek gestelde handelingen. Er is dan ook geen sprake van internationaal recht, maar van het handvest van het Hof van Neurenberg dat zijn eigen wet stelde.

Dit zou gevaarlijke gevolgen kunnen medebrengen voor de eigen aangelegenheden der Staten.

Hoezeer ook van kleiner formaat dan het proces te Neurenberg is daarom toch het proces tegen Mussert c.s. hechter geweest. Wij kunnen het daarom niet eens zijn met den Heer H. M. van Randwijk, die in het Amsterdamse „Vrij Nederland" (waarvan hij hoofdredacteur is) de processen te Neurenberg en 's Gravenhage met elkaar vergelijkt en tot de conclusie komt, dat het Haagse proces „klein" bleef, omdat het een „formele constructie" was om naar „een wetsartikel te zoeken waarop de beklaagde kan hangen". Wij verachten met hem de letter die doodt, maar toch menen wij, dat in het Haagse proces Mr. Zaayer de traditie van de Nederlandse rechtszekerheid beter gehandhaafd heeft dan geschied is in Neurenberg. Al geldt van beide: de zwakte van deze rechtspraak schuilt niet in de zwier van Neurenberg of in de punctualiteit van Den Haag, maar in de afwezigheid van de mogelijkheid van vrijspraak, in de veronachtzaming van de rechtsregel 'nulla poena sine lege praevia' en in het feit dat partijen hier rechter waren. Zegt Rechter Jackson in zijn overigens magnifieke inleiding: „De aard der misdrijven was zo groot, dat vervolging en berechting niet anders konden geschieden dan door overwinnaars over verslagen vijanden" dan stellen wij vast dat de wereld geen stap vooruit is gekomen sedert de dagen dat een overwinnend vorst zijn tegenstander voor zich liet doden.

Dit is geen pleidooi voor het leven en welzijn der aartsmisdadigers die een zee van ellende over ons en de wereld hebben gebracht.

Hun misdaden roepen om straf en de wereldmening heeft hun die allang toegezegd. De processen waarbij dit formeel gedaan wordt zijn echter geen processen in de ware zin van het hoge recht.

OVEREENKOMST GROOT BRITANNIË-PORTUGAL.

In Londen werd bekend gemaakt, dat een luchtvaartovereenkomst gesloten is tussen Groot Britannië en Portugal over de diensten tussen de beide landen (Londen, (AP) 19.2).

CURAÇAO

K.L.M.'S DAG.

Bemanning bij Gouverneur en C.P.I.M.-Directeur.

Adriaan Viruly en de bemanning van het K.L.M.-vliegtuig werden gistermorgen om half twaalf door Zijne Excellentie den Gouverneur ontvangen ten Paleize. Directeur Bouman van de KLM en Directeur Groote van Openbare Werken waren erbij tegenwoordig. De Landvoogd sprak de vliegers toe en wees op het grote belang van de verbinding tussen het Nederland en dit overzeese gewest.

Des avonds van 19 tot 21 uur was de bemanning te gast bij den C.P.I.M.-Directeur Ir. Jan Noorduyn. Een zestigtal personen was uitgenodigd voor de borrel en een koud buffet, waaronder de hogen van de KLM, het Gouvernement en de Isla. Tegen het einde van het feest, dat in aangename stemming verliep, luisterde men naar de radio-uitzending van de lezing die Gezagvoerder Viruly die morgen voor de A.M.S. gehouden had. Viruly werd danig geplaagd met de geestige opmerkingen die hij daarbij gemaakt had. Op hartelijke wijze werd vroegtijdig afscheid genomen want de bemanning moest nog uitrusten alvorens de volgende morgen de terugtocht te aanvaarden.

EERSTE VLUCHT NAAR NEDERLAND BEGONNEN.

Vanmorgen precies op de vastgestelde tijd 8 uur is het KLM-vliegtuig, dat onder Adriaan Viruly's leiding de eerste vlucht Willemstad — Amsterdam gaat maken, vertrokken. Niettegenstaande het vroege uur waren er vrij veel belangstellenden, waaronder Leo F. Bouman aan het hoofd van zijn gehele KLM. Van de CPIM waren vele hogeren en lageren (zo die er al zijn) aanwezig. Publiek was er en vrienden en bekenden om afscheid te nemen van de 16 passagiers voor Amsterdam en 2 voor Paramaribo.

Aan boord ging 94.4 kg. post mee (de KLM zeide ons later dat het 109 kg. was), waaronder ongeveer 15 kg. post van Aruba. Die post van Bonaire en de Bovenwinden, die juist Zaterdag met het lijnvliegtuig uit Philipsburg was aangekomen, zit bij de malen van Curaçao. In totaal wordt het aantal brieven op 15 tot 17.000 geschat. Er zijn 2882 aangetekende stukken. Verder nog 38 kg. vracht.

Op geen enkel stuk dat verzonden werd, was te weinig porto aangebracht.

Eerst langzaam, toen iets vlugger ging het vliegtuig in beweging. H... ...eed voorbij, draaide, schoot statig en lenig de luchten in. Daar gingen onze reizigers op de eerste rechtstreekse vlucht naar het moederland. Daar gingen onze brieven, waarvan er een tienduizend in sierenveloppen gestoken waren. In tienduizendvoud werd Winters' naam tot boven de wolken verheven. Daar ging de PHTAG. De KLM was op weg: 11.840 km. naar Amsterdam.

K.L.M.-ERS IN PISCADERABAAI.

Zondagavond werd door de K.L.M. de voltallige bemanning van de PH-TAG een diner aangeboden in de Piscadera Club, waaraan behalve vele K.L.M.-ers ook vertegenwoordigers van het Gouvernement, de handel en de Industrie aanzaten.

Van het Gouvernement de heren Dr. C. Suthoff, Procureur-Generaal, Overste Suermondt, Algemeen Militair Commandant, Ir. J. F. Groote, Directeur Openbare Werken, F. J. J. Corver, Gouvernements-Secretaris en Ir. C. A. W. Willemse, Hoofd Landsradiodienst; van de C.P.I.M. de heren Ir. J. Noorduyn en A. Troost: van Handel en Industrie, de heren L. Vente, Directeur van de K.N.S.M., M. Maduro en W.F.G. Mensing, Voorzitter van de Kamer van Koophandel.

Aan tafel heette de Heer Bouman alle aanwezigen van harte welkom, waarna achtereenvolgens het woord gevoerd werd door de heren Groote en Noorduyn.

De rij werd besloten met een geestige speech van gezagvoerder Viruly, die erop wees dat eigenlijk de meeste lof voor deze vlucht moest worden toegezwaaid worden niet aan de bemanning, maar aan de mensen van de gronddienst op Schiphol, die onder de meest barre omstandigheden, buiten in de mist en in de koude, het leeuwenaandeel van het voorbereidend werk voor hun rekening hadden genomen.

NAAR AMSTERDAM.

Vanmorgen zijn de volgende Isla-mensen per K.L.M. naar Amsterdam vertrokken: Rinse Anthony Tange, Nanny Tange — Batten, Arie de Klerk, Grietje de Klerk — Kragt, Wilhelm Lambij, Hendrik van Heusden, Elizabeth van Heusden — Gerritsen, Jan Seykens, Alyda Maria Joh. Seykens—Tijssen, Maria Wilhelmina Adriana Seykens, Wilhelmina Alyda Seykens, Dieudonne Seykens, François Robert van Rosevelt, Elias Cornelis Meszitz, Max Stelling.

„Het moet in de buurt van de ..In de V.S. net als in andere landen".

VIRULY SPREEKT VOOR DE A.M.S.

De vlieger-schrijver Viruly, gezagvoerder van de „Skymaster", heeft gistermorgen een lezing gehouden voor de honderd leerlingen van de Algemeen Middelbare School. Deze lezing vond plaats in de Club Union, welke steeds haar vertrekken ter beschikking stelt van de A.M.S. voor dergelijke gebeurtenissen. Vlot en interessant vertelde K.L.M.'s populaire vliegtuig-bestuurder van de pas gehouden vlucht als ook van andere tochten en avonturen. Het gesprokene, dat op de gevoelige plaat werd vastgelegd, kon men gisteravond door de Curom beluisteren. Verschillende jongelieden stelden vragen die door den spreker beantwoord werden. Namens zijn school dankte Directeur Willem Meyer den heer Viruly voor zijn bereidwilligheid om niettegenstaande zijn kort verblijf in ons midden deze causerie te willen houden.

VERTROKKEN NAAR NEDERLAND.

Met de „Taria".

Jacobus van Tuil, Wilhelmina van Tuil—de Priester, Cornelis Jacobus van Tuil en Marie Pieternella van Tuil.

Met de „Ceronia".

Leendert Johan van Burken, Jacoba Laura van Burken—Nolte, Helena Johanna van Burken en Reindert Pieter Jansen.

GONSALVES' VADER BEGRAVEN.

Op Zaterdag 16 Februari werd te Georgetown in Brits Guyana het stoffelijk overschot te ruste gelegd van den Heer Agostinho Francisco Gonsalves, den vader van den Heer Gonsalves, alhier. De overledene was jaren lang verbonden aan de Crown Life Insurance Company.

MARY MORANDEYRA.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **Katholieke Sport Centrale:** Morgenmiddag voetbal: Douane — Engelse Zeelieden.

Zondagmiddag: De Ster — Republiek (scheidsrechter Martijn).

CURAÇAO'S AFVAARDIGING NAAR WESTINDISCHE CONFERENTIE.

Bij Gouvernements-Beschikking de dato 14 Februari 1946 no. 1211 heeft Zijne Excellentie de Gouverneur goed gevonden te benoemen tot gedelegeerden van het Staatsdeel Curaçao ter tweede Westindische Conferentie te St. Thomas: Dr. W. Ch. de la Try Ellis, ondervoorzitter van de Raad van Bestuur; J. R. Arends, Med. drs., Arts, Lid van de Staten van Curaçao; en als adviseurs aan deze gedelegeerden toe te voegen: den Heer Th. A. C. Beaujon, Secretaris van de Kamer van Koophandel en Nijverheid te Curaçao en den Heer H. E. Kies, oud-hoofd-agent der Koninklijke Nederlandse Stoomboot Maatschappij te Curaçao.

Deze tweede Conferentie zal op 21 Februari 1946 onder auspiciën der Anglo American Carribbean Commission, waartoe voor kort ook Nederland is toegetreden, worden geopend.

De eerste Conferentie vond tussen 21 en 30 Maart 1944 te Barbados plaats. Zij stond onder voorzitterschap van Sir Frank Stockdale, Comptroller for Development and Welfare in the West Indies. Toentertijd waren slechts de Engelse en Noordamerikaanse gewesten vertegenwoordigd.

Daar de Nederlandse en Franse gebieden nu ook vertegenwoordigd zijn, is dus ook in het Caraïbische bekken een voortgang van internationale samenwerking te bespeuren.

NIEUWE D.C.

Door Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. P. I. Verriet O.P., Apostolisch Vicarius van Curaçao, werd Broeder Cornelius G. Grootens, Kruisvaarder van Sint Jan, benoemd tot Diocesaan Commissaris van de Katholieke Padvinders in Curaçao. Broeder Grootens volgt Luitenant ter Zee Tiemen Kouwenaar op.

GELUKWENS VAN LOGEMANN.

Professor J. H. A. Logemann, Minister van Overzeese Gebiedsdelen, heeft Zijne Excellentie den Gouverneur telegrafisch geluk gewenst met het welslagen van de tweede lening ban Curaçao.

DR. HABIB ESTEFANO EN EGA TREDEN VANAVOND OP.

Hedenavond om 21 uur zullen Dr. Habib Estéfano, de bekende redenaar, en zijn echtgenote Mary Morandeyra, voordrachtskunstenares, voor het laatst optreden in de Stadsschouwburg.

Dr. Habib zal spreken over „La poesia del dolor" (De poëzie van de smart), terwijl zijn echtgenote verschillende harer gedichten zal voordragen.

Dit kunstzinnig echtpaar, afkomstig uit Cuba, bezocht verschillende landen en oogstte overal lauweren. Ook Curaçao werd stormenderhand veroverd zodat wij er niet aan twijfelen of dit laatste optreden belooft een hoogtepunt van kunstgenot voor he Spaans sprekende publiek te worden.

BIJNA EEN PANIEK.

Gistermiddag tegen vijf uur geraakte een der veerbootjes van de havendienst plotseling defect terwijl het de overtocht maakte van Otrabanda naar Punda. Hulpeloos lag het midden in de Sint Annabaai terwijl het tankschip „Martina" van de C.S.M. naderde. Bijna ontstond er een paniek onder de talloze inzittenden van het bootje, doch gelukkig waren de sloepen van de havendienst er spoedig bij zodat het uit de weg gesleept kon worden.

GEEN HULP GEVRAAGD.

Naar aanleiding van een bericht verleden week, dat inzake het nieuwe zwembad door het gouvernement geen financiële hulp geboden was, deelt men ons hedenmorgen mede dat zulke hulp door de CBLO nimmer gevraagd werd. Van een verwijt kan hier dus geen sprake zijn.

JAARLIJKS RAPPORT VAN DE MANUFACTURERS LIFE.

In haar 59e jaarlijks rapport deelt de Manufacturers Life mede, dat voor de eerste keer, haar nieuw gesloten verzekeringen het bedrag van 100 millioen dollars hebben overschreden; het juiste cijfer is 107½ millioen.

De lopende verzekeringen bedragen nu meer dan 853 millioen dollars afgesloten op 328.000 polissen. De wiskundige reserve beloopt een totaal van 295 millioen dollars. Het reserve fonds van de Maatschappij overschrijdt de 15.000.000 dollars.

In de loop van het jaar werd 17¼ millioen dollars betaald aan begunstigden en aan polis-houders, ter vereffening van sterfgevallen, vervallen polissen, lijfrenten en andere overeenkomsten.

ONS KONINKRIJK

DE EXTREMISTEN VERHEFFEN HUN STEM.

Soetan Sjahrir vertrok Dinsdagmiddag naar Djokjakarta teneinde met Achmed Soekarno overleg te plegen omtrent de Nederlandse voorstellen. Hij werd vergezeld door alle leden van zijn cabinet. Daardoor zullen practisch alle die een engiszins belangrijke rol spelen in de nationalistische beweging bij elkaar zijn.

In de eerstkomende dagen zal men getuige kunnen zijn van ernstige pogingen welke door de verschillende nationalistische groepen gedaan worden om haar houding tegenover de Nederlandse voorstellen te verduidelijken. De extremistische groepen verheffen meer en meer haar stem en willen de voorstellen volkomen verwerpen. Het Indonesische orgaan te Bandoeng „Perdjoeangan kita" genaamd waarvan men de lezers voornamelijk onder de Pemoeda's vindt, zegt dat de Nederlandse voorstellen de ontbinding van de Indonesische republiek betekenen, en het afbreken van de grondbeginselen daarvan in casu het aftreden van den president en den vice-president. Dit is onaanvaardbaar voor het Indonesische volk en zelfs een vernedering voor hen. Het blad zegt: „Wij verwerpen de voorstellen, wat er ook van komen moge" (Aneta, Batavia 19.2).

COMMUNIQUÉ VAN DINSDAG.

Het communiqué van Dinsdag luidt:

„Door drie Geallieerde compagnieën en twee tankeenheden werd de gehele streek van Kletek naar het Zuid-Westen tussen de monding van de Soerabaia-rivier en de hoofdweg tot aan de lijn ten Zuiden van Grissee schoongeveegd. Op enige afstand ten Westen van Kletek werden wegversperringen opgeruimd. Pennambangan werd bereikt; er deden zich hierbij geen incidenten voor. Een patrouille heeft Tjerme en Djoerit bereikt. Te Batavia zijn plunderaars nog steeds actief" (Aneta, Batavia, 19.2).

BIDDEN VOOR SUCCES.

In alle Protestantse kerken op Java werd Zondagmorgen het beroep voorgelezen, dat gedaan wordt op de gehele Indonesische Christelijke gemeenschap zonder onderscheid van ras of geloof om tezamen op te gaan in gebed om succes af te smeken voor de besprekingen tussen Van Mook en de Indonesische nationalistische leiders aan wier hoofd Sjahrir staat (Aneta, Batavia, 19.2).

WIE WIL KAN GAAN.

Minister Johann J. M. A. Logemann verklaarde dat hij bereid is alle mogelijke faciliteiten te verlenen om Indonesiërs die uit Nederland of elders naar Nederlands Indië willen repatriëren, hiertoe in de gelegenheid te stellen (Aneta, 's Gravenhage, 19.2)

MINISTER VOS OP REIS.

Hendrik Vos, Minister van Handel en Industrie, vertrekt Woensdag naar Noord-Amerika teneinde een grotere deelneming van de particuliere-industrie aan de handelsbetrekkingen tussen de Verenigde Staten en Nederland te regelen. Hij zal vergezeld zijn door verschillende regeringsambtenaren.

Terwijl hij in Washington is, zal Minister Vos de verschillende bureaux van de Nederlandse economische, financiële en scheepvaartmissies bezoeken en bepalen in hoeverre de particuliere zakenmensen de aankopen zullen kunnen overnemen welke tot nu toe door de Nederlandse regeringsinstantie verricht werd (Aneta, 's Gravenhage, 19.2).

HALF APRIL NAAR KOPENHAGEN.

Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana zal tezamen met Zijn Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard half April een bezoek aan Kopenhagen brengen. Het bericht is afkomstig van den correspondent van het blad „Trouw" (Aneta, 's Gravenhage, 19.2).

...ika's oudste kerk, oudste kathedraal, oudste universiteit.

Het werk der Dominicanen.

...n Columbus het eiland zag, ...arvan het Oostelijk deel de ...icaanse republiek zou vor-...schreef hij een brief aan zijn ... Ferdinand en koningin ...la: „Er is geen schoner land ... de hemel dan dit."

...umbus bleef aan dit land ...nt. Bij een volgende reis ... hij order van den koning ...and niet aan te doen, want ...d al te veel tijd verspeeld ...deze op het eiland dat door ...Klein-Spanje, Española, ge-...werd, door te brengen. Hij ...erzuimd naar andere gebie-...it te zien.

... loop der historie bracht ... dat het kleine eiland, dat ... malen de oppervlakte van ...land heeft, in twee rijken ...verdeeld: Haïti en de Do-...aanse Republiek. Het eerste ...is kleiner dan Europees Ne-...nd en heeft ongeveer vier ...en bewoners, het tweede ...half maal zo groot, maar het ...lechts een twee millioen in-...rs.

...nto Domingo is rijk. Het land ..., als zovele Latijnse landen, ...erd door veten en twisten. ...s bekend, is thans reeds een ...en jaren lag Rafael Leonidas ...illo president der Domini-...se republiek, genoemd naar ...redikbroeders die haar in het ...verleden kerstenden. De Pre-...broeders bouwden er ook de ...ste kathedraal van het gehele ...rikaans continent, de kathe-...l van de Annuntiatie en den ...igen Dominicus, die in 1540 ...nsacreerd werd en nog steeds ...gebruik is. Met haar zware ...en en kleine ramen maakt de ...hedraal een logge indruk, ...r wie haar langer beziet ont-...art er de slanke lijnen in. ...en die afgetekend worden te-... de zware achtergrond, die de ...en vormen, welke soms als ...tresse hebben moeten dienen. ...De Predikbroeders waren het ook, die met het geloof de weten-schap brachten, want de oudste universiteit van het gehele Amerikaanse continent is die van den heiligen Dominicus, welke op 28 October 1538 haar charter kreeg van Paus en Koning en onder patronaat gesteld werd van St. Thomas van Aquino, den Dominicaansen heilige. De hogeschool werkt nog steeds. Onder het bewind van Trujillo is men begonnen het verouderde gebouw uit de vorige eeuwen te verlaten. Buiten de hoofdstad, die naar den president-met-de-vaste-hand Ciudad Trujillo werd genoemd, verrijst thans een cité universitaire, zoals men naar verluidt ook van plan is op enkele plaatsen in ons land te bouwen. 32 Gebouwen verrijzen hier. Het ene is nog groter dan het andere. Enkele gebouwen van de medische faculteit zijn gereed. De gehele cité universitaire zal nog vele jaren nemen. Luchtig en ruim worden de gebouwen, waarvan er een tien of vijftien in ver gevorderd stadium zijn.

Aanlokkelijk worden de parken, die Santo Domingo er om heen gaat aanleggen. De Dominicaanse universiteit heeft momenteel 1200 studenten en ongeveer honderd hoogleraren, die, naar Latijnse zede, zo laag betaald worden, dat zij andere baantjes erbij moeten hebben. Ook hierin komt verandering. Loon- en salariswetten zijn in aantocht en ten dele reeds ingevoerd. Het collegegeld der studenten is slechts $ 40 per jaar.

Het verdere onderwijs is geheel gratis. Zowel primair als secondair onderwijs wordt sedert enkele maanden kosteloos gegeven. Voor het onderwijs wordt 13% op de Dominicaanse begroting uitgetrokken, dat is bijkans 2½ millioen dollar. Het analfabetisme, struikelblok van zovele Latijnse landen, wordt stelselmatig teruggedrongen door de oprichting van noodscholen, het gehele land door. Waar twintig kinderen verzameld kunnen worden in een buurt die binnen redelijke afstand geen school heeft, daar komt zulk een noodschool. Reeds een 1200 dergelijke scholen werden ingesteld.

In het land, dat verteerd werd door binnenlandse troebelen, financieel ongezond was, was een vaste hand nodig. Die vaste hand heeft Trujillo. Dat moge voor „Strebers" en corrupte politici niet zo prettig geweest zijn, maar het land vaart er wel bij. Niet alleen in de hoofdstad, zoals in zovele Latijnse landen, waar de hoofdstad als visitekaartje moet dienen. Maar ook in het binnenland, waar de toeristen niet zoveel komen, doch waar het gezonde landvolk woont. Het volk welks hoofdvoedsel rijst is. Die moest ingevoerd worden uit Birma...... Trujillo meende dat in Santo Domingo rijst verbouwd moest en kon worden. Het geschiedde. Met het gevolg, dat de rijstproductie van Santo Domingo momenteel niet alleen in de behoefte van het eigen land voorziet, maar er bovendien nog uitgevoerd kan worden naar Curaçao, Haïti en Puerto Rico!

Lange tijd regeerde Trujillo met een eenpartij-stelsel. Dat heeft onze sympathie niet, maar was door omstandigheden wellicht nodig. In elk geval is het gebeurd — thans worden ook andere partijen weer gedoogd — en wie de Dominicaanse Republiek ziet, kan begrijpen, dat Columbus dit land lief had, maar ook: dat hier de laatste jaren veel geschied is.

Het land, soms verwaarloosd, is zich de roeping waardig geworden die het ontving toen in Europa velen de Kerk verlieten. In het centrum van de nieuwe stad werd de eerste kerk er gewijd. De oudste nog intact zijnde kerk van het Westelijk halfrond is die van het vroegere Dominicanerklooster, thans seminarie, welke in 1517 werd geconsacreerd.

Een meubelfabriek te Evansville, Indiana, gaat in vlammen op. Brandweerlieden trachten het vuur te blussen.

NIEUWS VAN OVERAL

BRITSE MISSIE NAAR BRITS INDIË.

Een speciale missie, bestaande uit drie Britse cabinetsleden, onder leiding van Lord Pethick Lawrence zal naar Brits Indië gezonden worden om met de verkozen Indische afgevaardigden te confereren over de maatregelen die moeten leiden tot „volledig zelfbestuur in Indië".

De twee andere leden van de missie zullen zijn: Sir Stafford Cripps Voorzitter van de Handelsraad en A. V. Alexander, Eerste Lord der Admiraliteit. Pethick Lawrence verwees naar de verklaring welke in September door Wavell werd afgelegd waarin gesproken werd van de „positieve stappen" om te geraken tot zelfbestuur in Brits Indië na de verkiezingen die thans grotendeels zijn beëindigd. Deze stappen omvatten besprekingen met de gekozen afgevaardigden teneinde tot een grote mate van overeenkomst te geraken over de wijze waarop de grondwet zal worden samengesteld en de vestiging van een Uitvoerende Raad, welke gesteund wordt door de voornaamste Indische partijen (Londen, (AP) 19.2).

NEGEN RECHTERS.

MacArthur heeft de benoeming bekend gemaakt van negen leden van de rechtbank ter berechting van Japanse oorlogsmisdadigers. Sir William Flood Webb van Australië is President. De anderen zijn: Stuart MacDougall van Canada, Ao Mei van China, Henry Reimburger van Frankrijk, Bernard Roling van Nederland, Harvey Northcroft van Nieuw Zeeland, I. M. Zaryanov van Rusland, Lord Patrick van het Verenigde Koninkrijk en John Higgins van de Verenigde Staten. De rechters werden benoemd door de verschillende mogendheden (Tokio, (AP) 19.2).

TRUMAN CANDIDAAT.

De Noordamerikaanse Secretaris van Handel Henry A. Wallace zeide op een persconferentie, dat hij verwachtte, dat Truman candidaat zal zijn voor het Presidentschap bij de verkiezingen in 1948. Hij zeide, dat hij (Wallace) dan geen candidaat zal zijn voor het Vice-Presidentschap omdat het nodig is iemand uit een ander deel van het land te hebben. Zowel Truman als Wallace komen uit het Midden-Westen des lands (Cleveland, (AP) 19.2).

DE RUSSEN DENKEN NOG WAT TE BLIJVEN.

De lastige toestand in Mantsjoerije, veroorzaakt door het verlengde verblijf van de Russische troepen en de activiteiten van groepen die vriendschappelijk gezind zijn ten aanzien van de Chinese Communisten, gaf aanleiding tot een speciale conferentie in Tsjoengking tussen de autoriteiten van de centrale regering. Wang Sji Tsjieh, de Minister van Buitenlandse Zaken, is pas teruggekeerd uit Nanking, waar hij Maandagavond met Tsjang Kai Sjek confereerde. De bespreking werd bijgewoond door Tsjang Tsjing Kuo, Directeur van Economische Zaken voor Mantsjoerije. Tsjang Tsjing Kuo is de oudste zoon van den Generalissimo en diende als speciale commissaris voor buitenlandse zaken in Mantsjoerije. De resultaten van de bespreking zijn niet gemeld.

Wang zou aan den ouderen Tsjang het Russische antwoord hebben overgebracht op China's vragen over de Sovjet-plannen betreffende de terugtrekking uit Mantsjoerije. De Russische troepen moesten zich op 1 Februari reeds hebben teruggetrokken gelijk bepaald in de Chinees-Russische overeenkomst, doch de laatste berichten geven te kennen dat zij tot 1 Juni in Mantsjoerije denken te blijven.

De Mongoolse situatie kwam weer op de voorgrond toen de Chinese pers meldde dat een afvaardiging van zeven man van de nieuwe autonome republiek in Oost-Mongolië is aangekomen in Kwantsjeng (Mantsjoerije) om de erkenning te zoeken. Het bericht zeide niet van wie men erkenning wenst (Tsjoengking, (AP) 19.2).

GEDWONGEN SALUUT.

Carl Hartman van de Associated Press werd gedwongen het Falange-saluut te geven door een groep studenten. Blijkbaar vertoornd omdat Hartman niet het Falange-saluut gaf bij het binnentreden in het Ministerie van Onderwijs waar de journalist een Falange-betoging gadesloeg, hieven de studenten zijn arm omhoog en riepen „Viva Franco!", terwijl Hartman schreeuwde „Hoera voor de U.S.A.!" De politie kwam tussenbeide en geleidde Hartman uit het gebouw. Hij bleef ongedeerd. De betoging ging kort daarop uiteen.

Het was de derde opeenvolgende dag dat voor Franco werd gedemonstreerd en volgens de geruchten die de ronde doen zijn deze betogingen geïnspireerd door de Falange om de golf van monarchistische propaganda tegen te gaan, welke begon met de aankomst van Don Juan in Lissabon (Madrid, (AP) 19.2).

ORKAAN OVER BOEDAPEST.

De radio van Boedapest meldde, dat een orkaan van geweldige kracht sedert het middaguur van Maandag woedde boven Boedapest. Grote schade werd veroorzaakt (Londen, (AP) 19.2).

COMMUNISTISCHE PARTIJ ERBIJ BETROKKEN.

Volgens de nieuwsbladen van Toronto heeft een niet nader genoemde regeringsautoriteit verklaard, dat de communistische partij van Canada ernstig betrokken is in de huidige spionnagezaak en dat „op zijn minst één lid van de partij onder arrest is". De leden van de partij in Toronto zouden scherp in de gaten gehouden worden (Toronto, (AP) 19.2).

CHINA NIET AAN JALTA GEBONDEN.

Hogenghan, Directeur van de informatie-afdeling van het Chinese Departement van Buitenlandse Zaken, zeide op een persconferentie, dat, aangezien China geen partij was in de overeenkomst van Jalta, het er niet door gebonden is. In verband hiermede is geen ander verdrag bindend voor Rusland en China dan het Chinees-Russisch verdrag. Hij zeide voorts, dat nog geen definitief antwoord is ontvangen van Rusland op China's vraag wanneer de Russen zich zullen terugtrekken uit Mantsjoerije (Tsjoengking, (AP) 20.2).

GEVECHTEN IN YINGKOW.

Mantsjoerijse autoriteiten melden, dat gevechten tussen de nationalisten en communisten zijn uitgebroken in de nabijheid van de havenstad Yingkow, welke door de communisten bezet wordt. Men beschuldigde de communisten ervan Russische tanks en Russisch geschut te gebruiken. In Mantsjoerije worden nog meer plaatselijke gevechten geleverd tussen de nationalisten en communisten (Tsjoengking, (AP) 20.2).

CRITIEK OP SOONG.

De „China Times" deed een aanval op Premier Soong voor het sluiten van het Chinees-Russisch pact, „waardoor Mantsjoerije werd opgeofferd" op een tijdstip dat het duidelijk was dat de oorlog tegen Japan zou kunnen worden gewonnen zonder Russische hulp. Men beschuldigde Soong ervan kennis gedragen te hebben van de overeenkomst van Jalta, waar een beloning aan Rusland beloofd werd ten koste van China. Ook zeide het blad, dat hij de offers bracht in de wetenschap, dat dei tegen de wil van het Chinese volk zouden zijn (Tsjoengking, (AP) 20.2).

JOEGOSLAVISCHE TROEPEN NAAR DE GRENS.

De „Giornale del Matino" meldde de beweging van Joegoslavische troepen naar de Morgan-linie in het gebied van Venezia Giulia, terwijl een commissie van geallieerde deskundigen verwacht wordt om een onderzoek in te stellen in het gebied, dat zowel door Italië als door Joegoslavië wordt opgeëist.

„Il Tempo" zeide, dat de Geallieerde bezettingsautoriteiten kennis droegen van een Joegoslavisch complot voor een opstand in Venezia Giulia, indien het gebied niet aan Joegoslavië wordt toegekend. De vakbonden onder communistische leiding zouden daarin betrokken zijn (Rome, (AP) 20.2)

OVERLEDEN

Agostinho Francisco Gonsalves

te Georgetown, British Guiana

in de ouderdom van 67 jaar.

Mevr. Eugène Benson	(Trinidad)
John Gonsalves	„
Albert Gonsalves	„
Louis Gonsalves	„
Joe Gonsalves	(Aruba)
Charles Gonsalves	(Curaçao).

Georgetown, 15 Februari 1946.

Zijn Verloren Steden nog mogelijk?

Waarom vroeger steden verdwenen.

Zal New York over duizend jaar — of laat het tienduizend zijn! — niet weer wezen dan een hoop puin, waarop wellicht hier of daar wat bewerkte stenen te vinden zijn? Zal al dat schoons van wolkenkrabbers, kathedralen musea en paleizen de weg gedaan zijn van het schoons, dat eens „Knossos" heette, of „het gouden Mycene?" Zullen eens ook hier laag op laag de overblijfselen liggen van elkaar opvolgende steden, waarvan sommige uit wolkenkrabbers bestonden met wolkenkrabbers bestonden met een „verloren Manhattan" op de bodem — een nieuw Troje in een oude wereld?

Of heeft de tegenwoordige architectuur misschien genoeg duurzaamheid om vergaan te ontkomen. Men verbeelde zich een uitgestrekte krater, welke de archeoloog der toekomst doorvorst, en waar hij dan het stalen geraamte van het Empire Building vindt, nog rechtop wijzen ten hemel!... Is het mogelijk, uit hetgeen wij weten van andere steden en hun lot, een voorspelling te doen over dat massieve, schoon, veelzijdige Babel op Manhattan Eiland?

Zeker, dat is mogelijk. Maar niet in één zin of in één enkele uitspaak. En ik wil het ook niet erop wagen over duizend jaar gesteenigd te worden als mijn voorspelling eens niet uitkomt. Laten we dus eens enigermate pogen te begrijpen, waarom sommige grote steden van vroeger zijn verdwenen en in hoeverre natuurlijke krachten hebben meegewerkt met mensen en tijd, om hun ondergang te bewerken.

Het schitterende Delphi op de helling van den Parnassus is daarvoor een goed voorbeeld; het werd door aardbeving geteisterd, door binnendringende vijanden geplunderd, dan weer herbouwd, door eigen bestuurders beroofd van zijn schatten en toch heeft het met kracht zich vastgeklampt aan het leven. De natuur deed wat zij kon, maar kon toch Delphi's verwoesting niet voltrekken, de mensen zelf hebben ten slotte voor de eindvernieling gezorgd.

De uiteindelijke verwijdering van het Griekse volk van hun oude goden en het feit dat men niet meer aan het Orakel geloofde na een enkele verkeerde uitspraak en voorspelling begezelde de ondergang der stad van den snelvoetigen Apollo. Nadat het Orakel onderwerping had aangeraden aan de Perzen, wat door Grieken land geweigerd werd, dat den invaller daarna ook had afgeslagen, ging Delhpi kwijnen: de stad had haar oude macht verloren.

De mensen geloofden niet langer aan de zich in alle bochten draaiende priesteres op haar gouden drievoet; er kwamen geen koningen meer naar de geheimzinnige tempel. De eerbied was weg. Griekenlands geweten was verdwenen. Daarop kwamen nog meer aardbevingen, nog meer plundering, verwering en storm: de stad in haar gulden schaal daar begraven en vergeten, honderden jaren lang, tot de Fransen haar wederom uit de vergetelheid tot een oord maakten dat aan Griekenland de toekomst voorspelt in de twintigste eeuw, gelijk het dat deed drie of vier duizend jaren her.

Verloren steden.

Zoals men begrijpt, kunnen verloren steden in enige vrij goed te ondersheiden groepen worden verdeeld.

Op zekere hoogte is het de aardrijkskundg, die hier in het geding komt en verschillende factoren vaststelt. De torenhoge architectuur van New York zal nooit door een tropisch oerwoud worden verzwolgen, dat spreekt. Ceders en mahoniebomen bereiken een hoogte van ten hoogste misschien zestig meter, zelfs als het puin dertig meter hoog zich opstapelde om de voet van de wolkenkrabbers, zouden deze hun hoogste top nog boven de kruinen der bomen opsteken.

Het is ook aan twijfel onderhevig, of een zeeramp, bijvoorbeeld een vloedgolf of een serie vloedgolven in het land zouden kunnen vallen en aan New York een lot zouden kunnen bereiden als dat van Lissabon in November 1755.

Een verschrikkelijke onderzeese beving strekte zich die dag uit tot aan de oever toe, en het zogenaamde „hoge tij" dat hierop volgde, deed er het zijne toe om het ongelukkige Lissabon in een ruïne te veranderen. Een hevige brand brak daarna uit, en tussen de dertig- en veertigduizend mensen kwamen om.

Intussen is het aardrijkskundig toch wel mogelijk, dat onderzeese storingen den een of anderen dag een bres slaan tussen de verschillende stukken die samen het eiland Manhattan uitmaken. Maar wat er dan gebeuren zou, is niet te voorspellen, want geen levend wezen kan de weerstand van die monumentale kolommen van staal en cement berekenen.

Niemand van deze tijd vergeet ooit de aardbevingen van Messina en San Francisco, en welke leed deze aan land en volk berokkenden.

Maar ondanks de verwoesting en verschrikkelijke brand zijn deze beide steden toch niet verdwenen.".

Zolang de wereld in voortdurende aanraking blijft met hetgeen in de verste uithoeken gebeurt, en seismograaf, radio, automobiel, vliegtuig en de verwonderlijke luchtfotografie gebruikt kunnen worden, zullen er geen steden meer kunnen „verdwijnen" zoals de steden uit oude tijden verdwenen. Ze mogen verwoest worden maar de beschrijving ervan zal altijd zo duidelijk en precies zijn, en zal in zoveel plaatsen die niet verwoest worden, nog overblijven, dat de archeoloog of de wetenschappelijke onderzoeker zelfs nog 25.000 jaren later rechtstreeks naar de plek zal kunnen gaan waar de stad stond, en dadelijk de juiste plaats van een willekeurig gebouw of monument, zal kunnen aanwijzen.

En daarenboven zal de bouwmeester van die toekomst zonder moeite kunnen doen, wat wij in deze tijd slechts met veel moeite kunnen tot stand brengen. Stel dat een wereldstad als New York geheel verdwenen is en dat hij zijn huis wil opsieren en de dan ouderwetse dingen, die wij tegenwoordig zo revolutionnair en onartistiek vinden, dan zal hij modellen en schaaltekeningen, kort gezegd alle mogelijke gegevens, op duizend plaatsen kunnen vinden.

Wanneer wij nu zulke dingen nodig hebben, dan moeten wij naar Griekenland gaan, of China en zelf de beeldhouwwerken en bouwkundige onderdelen gaan zien.

Er bestaan maar heel weinig zo accurate en juiste beschrijvingen, dat een architect daaruit het effect ervan in zijn eigen werk kan beoordelen. Tegenwoordig bestaan er geen geheimen meer, zelfs niet bij vernieling of verwoesting van dit of dat. Daar de wetenschap alle onzekerheid voor latere ontdekkers heeft weggenomen, zijn daarmede ook de oorzaken van het geheel verdwijnen van gehele steden grotendeels weggenomen. Alleen aardbevingen zijn nog niet te controleren, maar ze worden al vaak te voren aangekondigd, zodat waarschuwingen worden rondgezonden.

Dat is ook te Messina gebeurd, waar geen mensenleven had behoeven verloren te gaan, wanneer de bevolking niet den Amerikaansen vulkaankenner Paret die de aardbeving op een uur na nauwkeurig voorspelde, had uitgelachen. Maar epidemiën, ziekten, oorlogen, gedwongen volksverhuizingen, hongersnood of gebrek aan hulpbronnen voor een land of streek komen niet langer in aanmerking. Niemand zou bijvoorbeeld kunnen veronderstellen dat wij nu de streek van het Panamakanaal zouden in de steek laten wegens gele koorts of pokken; en ook Nieuw-Orleans zal nooit worden vernietigd door de altijd dreigende wateren van de grote stroom die steeds weer de dijken doorbreekt.

De verwoester.

Aan hem, die de geschiedenis en de oudheidkunde onderzoekt met het oog op de oorzaken van de vele verwoestingen, zal een veelbetekenend feit immer opvallen. Het heet dat de nahuur meedogenloos is. Doch het zijn altijd mensen geweest, in de een of andere van zijn vele vormen, die voor het allergrootste deel verantwoordelijk waren voor verwoestingen.

De bouwmeester schept en bouwt, de staatsman en de soldaat verwoest. Natuurlijk zijn er verschillende opvallende uitzonderingen, en sommige even opmerkenswaardige mysteries.

Niemand weet bijvoorbeeld precies waarom de Mayas van het oude Rijk uit hun steden weggingen en een Nieuw Rijk stichtten, om toen als machtig volk zo volkomen verdwenen, dat zij niet dan een handjevol stumperige Indianen hebben nagelaten, die nog fragmenten van hun oude taal spreken.

Hun steden zelf, prachtige, monumentale steden zoals Chicheu Itzá met zijn verbazingwekkende versieringen, en Uaxactun, doen ons absoluut geen oplossing aan de hand. Gebeurde het, zoals Morley langen tijd meende, om het mislukken van de oogst door een langdurige droogte, of door de uitputting van de bodem? Of heeft misschien een ziekte dit gehele volk uitgemoord en alleen een paar kleine gehuchten overgelaten?

Of is de nieuwe theorie, van gebrek aan water, zowel drinkwater als water in de rivieren voor het vervoer, de juiste? Zeker was het geen oorlog, voor zo ver we weten ook niet het toedoen van de kwaadwilligheid van den mens zelf, in welke vorm ook.

Wanneer we de zeeën der wereld oversteken en de koele hooglanden van Ceylon beklimmen, vertelt ons de begraven stad Anuradhapura een geheel ander verhaal. Hier is overal mensenwerk duidelijk merkbaar; menseselijke afgunst, gierigheid en zucht tot vernieling komen duidelijk aan de dag.

Babylon en Ninive getuigen stil van dezelfde eeuwenoude plaag van de oorlog, en deze steden werden zo grondig verwoest, dat de wereld tot op het midden van de negentiende eeuw nog in onzekerheid verkeerde, waar die plaatsen precies zich bevonden hadden. Tartessus in Zuid-Spanje, of Tarshish, om het den meer bekenden Bijbelsen naam te geven, onderging haar lot bijna woordelijk zoals Ezechiel het had voorspeld van Tyre (Ezechiël XXVIII, XXIX) en vervulde de voorspelling „gij zult een verschrikking zijn, en nooit iets anders" — zo volmaakt, dat tot op de dag van heden alle onderzoekingen der archeologen naar deze eens zo bedrijvige zeehaven, die nu „begraven ligt onder zout en zand" der rossige Guadajuivir, te vergeefs zijn.

Het Ur der Chaldeeën, waarvan Woolley bewezen heeft dat het door een overstroming is verwoest, en toen weer opleefde en nog eens opleefde, om ten slotte vergeten te worden onder een massa puin en zand, werd ten slotte door hem ontdekt en wonderbare schatten heeft hij eruit te voorschijn gebracht, met een nog wonderbaarlijker verhaal van de mensenoffers die er ter ere van de gestorven koningen werden gebracht.

Deze geschiedenis kan herhaald worden tot het oneindige, want de variaties op dit thema zijn zo veelvuldig als menselijke grillen en natuurrampen.

Een mysterie.

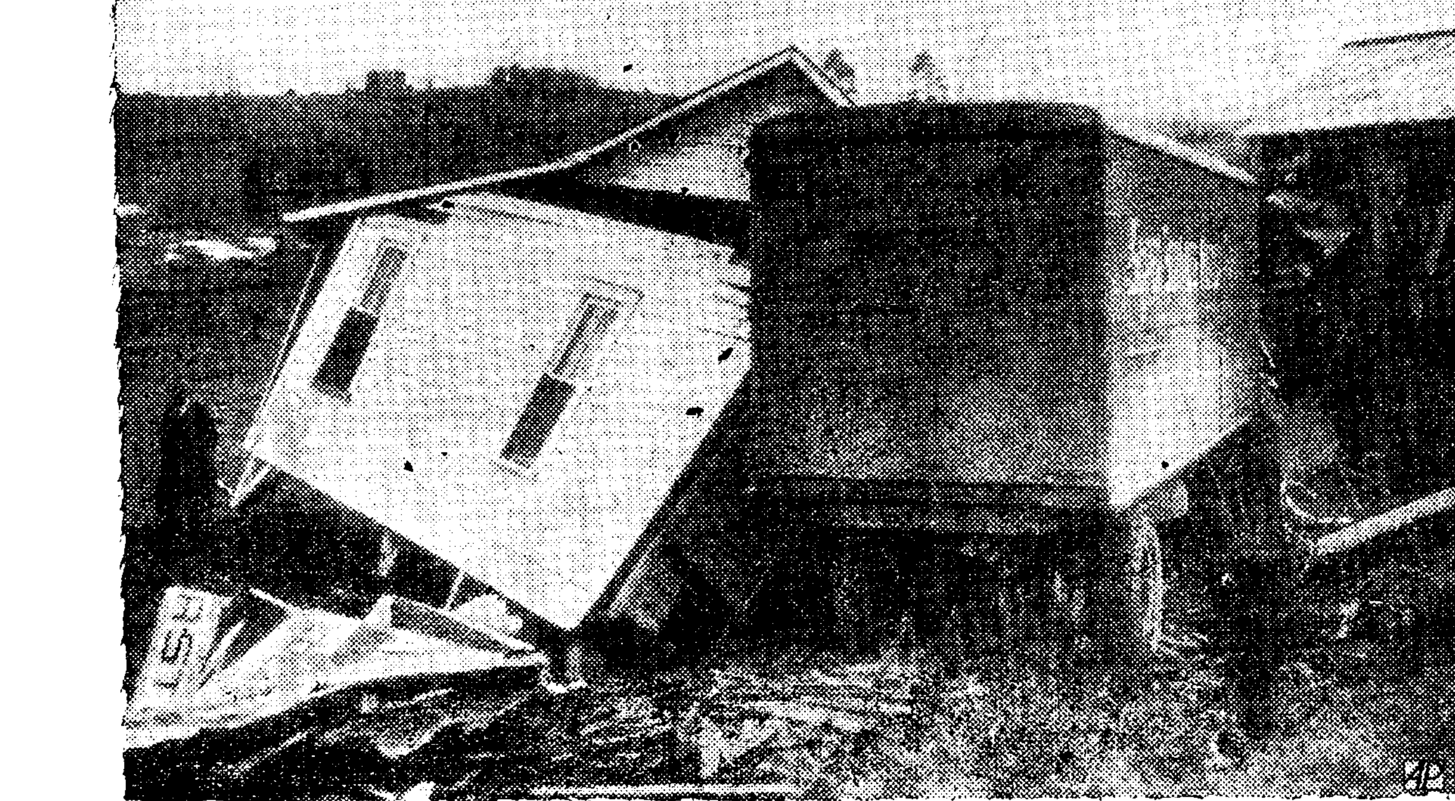
Enige jaren geleden nog hebben onderzoekers in Chettro Ketl! in Nieuw Mexico geheel onvoorzien en onverwacht een stad gevonden waarvan geen spoor op de oppervlakte van het land te bemerken viel.

Voorzichtig hun weg gravende, vonden de archeologen een hele stad onder de grond, waarvan elk gebouw zorgvuldig potdicht gemaakt was. Geen raam of venster was vergeten. Ongetwijfeld was het hier een geval van verlaten der stad met voorbedachten rade? Maar waarom? Vluchtte de bevolking wegens droogte? Had de een of andere besmettelijke ziekte de mensen gedood, en de overlevenden zo bang gemaakt dat ze wegvluchtten? Niemand weet het en het schijnt wel onmogelijk dat wij dat ooit zullen uitvorsen. Die gebeurtenis zal, althans voorlopig, een der geheimen van de oudheidkunde blijven.

Maar in al deze wonderlijke verhalen blijft de graad van beschaving de grootste factor. Totdat de moderne cultuur onze beschrijvingen van steden en bouwwerken zo veelvuldig maakte en het vernemen van rampen als het ware tegelijk gebeurde met de gebeurtenissen, zelf — tot zolang konden steden verloren gaan en gingen ze ook verloren — sommige voor altijd.

Maar heden ten dage kan er geen grote stad, hoe geheel en absoluut ze ook met de grond wordt gelijk gemaakt, verdwijnen — in de zin dat ze onmogelijk weer terug te vinden zou zijn.

Het is inderdaad mogelijk, dat New York ook eens ten offer valt aan een oorlog, een aardbeving, een zeeramp of een schrikkelijke ziekte. Het is niet waarschijnlijk, maar het kan toch. Maar al zouden alle wolkenkrabbers honderden meters diep in de aardbodem wegzinken, toch zou New York zelfs aan de beginneling in de archeologie van over 25.000 jaar, volkomen bekend zijn.

Nabij Abingdon, Virginia, reed een vrachtwagen tegen een gebouw na gebotst te zijn tegen een auto waarbij één persoon gedood werd en drie gewond. Mebrouw Lester Kennedy, die in de auto zat, werd bij de botsing met de vrachtauto eruit geslingerd waar op een tweede vrachtauto over haar been reed. Haar echtgenoot en twee anderen werden gewond.

Politiemannen trachten de posten tegen te houden terwijl de eerste van vijf trams het terrein van de Conestoga Transportation Company in Lancaster, Pa., verlaat in een poging de staking van twee dagen te breken.

WATER.

Men is bezig het „Tanki Maraca" uit te diepen. Dit waterreservoir is gelegen halfweg Kralendijk — Rincon, en voorziet zeer veel mensen in de buurt van drinkwater voor de dieren. De laatste jaren was het teveel verzand, zodat het aanmerkelijk minder water opving.

TONEELAVONDEN.

InNikiboco zijn enkele toneelavonden gegeven ten bate van de nieuwe kerk. De stukken waren van godsdienstige aard, en werden geleid door Mevrouw Jeannet Martijn. De opbrengst is bevredigend.

BIJ DE SCHOOL.

Het nieuwe bijgebouw van de Zustersschool te Rincon is in gebruik genomen. Het gebouwtje maakt een zeer keurige en frisse indruk. Bovenal valt te prijzen, dat zowel vormen en kleuren een rustige en smaakvolle sfeer scheppen. Men waant zich in de nieuwe klas niet in het afgelegen Rincon.

SINT MAARTEN ALS LUCHTVAARTKRUISPUNT.

Onlangs deed een vliegtuig van de „National Airlines" het Prinses Juliana vliegveld op Sint Maarten aan. Het toestel was op weg naar St. Kitts. Naar wij vernemen zijn er besprekingen gaande om te komen tot een dagelijkse dienst tussen Puerto Rico — St. Thomas — St. Maarten — St. Kitts — Antigua — Barbados — Trinidad — Curaçao — Aruba — Puerto Rico. Voorlopig wil men alleen deze route volgen. Telkens zou men laat in de avond te San Juan, Puerto Rico, landen. Voor St. Maarten zou het een belangrijke verbetering zijn, aangezien vooral de verbindingen met St. Thomas en St. Kitts de laatste maanden allertreurigst zijn. Luchtpostbrieven uit Nederland zijn eerder in St. Kitts dan uit St. Kitts in St. Maarten.

De heer R .de Haenen van St. Barthélemy tracht ook een vliegtuigverbinding tot stand te brengen tussen Puerto Rico — St. Thomas — Marigot (St. Maarten, Frans gedeelte) — St. Barthélemy — Guadeloupe — Martinique. Deze dienst wilt men eenmaal per week onderhouden met een watervliegtuig. Ook hij voert besprekingen om de nodige concessies te verwerven.

EEN GEDENKTEKEN VOOR DE OORLOGSSLACHTOFFERS.

De collecte in Philipsburg (Sint Maarten) voor een gedenkteken voor de oorlogsslachtoffers heeft 537 gulden opgebracht. Voorwaar een flink bedrag.

POLITIEBERICHTEN.

Cactushaag.

Doet aangifte van vernieling van een cactushaag de vrouwspersoon L.K. door een legerauto. Bij onderzoek bleek dat een zg. „weapon carrier", bestuurd door J.R. door deze haag was gereden. De aangerichte schade is onderling geregeld.

Verzekering.

Had een lichte aanrijding plaats in de B. v.d. Veen Zeppenfeldtstraat tussen twee vierwielige motorrijtuigen, respectievelijk genummerd 942-A en 53-A. De lichte materiële schade wordt door de verzekering gedekt.

Ontnuchtering.

Door de politie assistentie verleend aan M.G. voor een dronken manspersoon in zijn winkel. Bedoelde manspersoon is overgebracht naar de politiewacht en aldaar ter ontnuchtering ingesloten.

Deponering.

Door een politiepatrouille een dolkmes afgenomen van een zeeman en aan poort 1 van de Lago gedeponeerd, waar hij het bij terugkeer naar zijn schip terug kan ontvangen.

Twist.

Werd assistentie verzocht voor een twist ten huize van J.D. Bij aankomst van de Politie was alles weer rustig.

Gladheid.

Had een verkeersongeval plaats in de Bernardstraat ter hoogte van Viana. Een autobusje, genummerd 1533-A slipte door de gladheid van de weg en botste tegen een terzijde van de weg geparkeerde vrachtwagen aan. Het busje bekwam zware materiële schade, terwijl een passagier aan het gelaat werd gewond, en naar het hospitaal is overgebracht.

Aanrijding.

Had een aanrijding plaats op de hoek van de Rembrandtstraat en Vermeerstraat tussen twee vierwielige motorrijtuigen respectievelijk genummerd 1094-A en 819-A. De oorzaak van deze aanrijding was het geen voorrang verlenen aan van rechts komend verkeer.

Mishandeling.

Verscheen aan de wacht de manspersoon genaamd N.H.R.H. aangifte doende van mishandeling door C.H.H. Deze zaak is voor onderzoek overgegeven aan de recherche.

Familie.

Werd assistentie verzocht door B.K., daar een dronken manspersoon bij haar thuis de orde verstoorde. Bij aankomst van de Politie bleek, dat het een familietwist te zijn. De vrouw had ruzie met haar broer en wilde hem uit het huis hebben. Hij verkeerde echter niet in staat van dronkenschap.

Zeelieden.

Werd assistentie verzocht voor een vechtpartij tussen zeelieden in het Tropical restaurant. Bij aankomst van de politie bleek dat een der zeelui een stoel had vernield. Hij was genegen de schade van 5.— G. te betalen.

Touw.

Werd assistentie verzocht door den manspersoon M., daar kende S.B., zich bij zijn h... vond met een eind touw ... op wilde hangen. Bij aan... van de politie bleek, dat B... in een gevaarlijke toestand ... keerde. Het touw is hem ... afgenomen en B. aangemaand verder rustig te gedragen.

Afwach...

Werd wederom assistentie ... zocht voor S.M., die in de B... Veen Zeppenfeldtstraat alle ... to's stopte. Bedoelde man... soon is opgehaald en in af... ting van Dr. Emanuels ing... ten.

Gummi...

Had een vechtpartij plaats ... sen een achttal zeelieden b... Sjanghai Restaurant. Daar ... zeelieden zich tegen de p... verzetten, zijn zij met gebrui... king van de gummiestok ... Poort 1 gedreven en van ... naar hun schip gezonden.

Door een politiepatrouille ... gehouden en overgebracht ... de wacht een zeeman, die ... beerde aan de patrouille twee ... zijn blikjes baby-melk te v... pen, hetwelk hij gevonden ... hebben in de Sabastraat. Be... de zeeman is met de melk o... gegeven aan de recherche en ... onderzoek ingesloten.

Die...

Doet aangifte van diefstal ... pick-up 1663-A de mansper... H. Deze pick-up was gepark... voor de Marine Club op de ... go en is vandaar weggen... zonder toestemming van den ... stuurder.

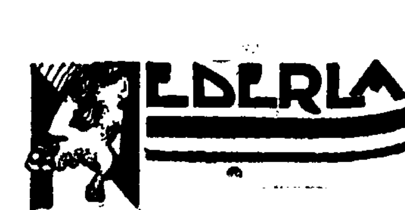
Werd assistentie gevraagd ... S.S. wonende te Brazil, di... staat van dronkenschap zijn ... genoten met een mes te lijf ... gaan. Bij aankomst van de p... bleek dat S. inmiddels reeds ... gaan slapen.

Dakh...

Constateerde een patrouille ... enige zeelieden op het dak ... een huis naast Hotel Hija del ... waren geklommen. Bij nade... van de Politie sprongen zij ... beneden en gingen op de v...

Werden verbali...

Terzake het optreden als ... stuurder van een vierwielig ... torrijtuig zonder dat de bel... is betaald, 42 personen. Te... rijden zonder rijbewijs, twee ... sonen. Terzake het als best... der optreden van een autobus... der in het bezit te zijn van ... vergunning, één persoon. Te... ke openbare dronkenschap, ... personen. Terzake vechten op ... openbare weg, twee perso... Terzake het op zodanige ... rijden dat de vrijheid en v... heid van het verkeer in ge... kan worden gebracht en het ... voldoen aan bevel of vorde... gegeven door de Politie in het ... lang van het verkeer, één perso...

NEDERLANDS VLIEGDEKSCHIP.

Aneta vernam Maandag, ... de Koninklijke Nederlandse ... rine een Brits vliegdekschip ... huren en een aantal Firefly vl... tuigen, die op het schip gestati... neerd zullen worden, zal aan... pen. [Volgens „De West" z... den in Suriname particuliere b... richten ontvangen zijn volgen... welke Jhr. Willem Boreel ge... voerder van het eerste Nederla... se vliegdekschip zal worden. Red.]

VIJF DODEN.

Verleden Zaterdag werd ... sectie van het Nederlandse ba... jon te Bandoeng door een ste... Pemoeda groep in een hinderl... gelokt. De Pemoeda's van ... sommigen zich in de bomen ... scholen hadden, vielen hen ... machinegeweren aan. De sec... zocht onmiddellijk dekking ... speelde het klaar de aanval af ... slaan totdat versterkingen a... rukten.

Het aantal slachtoffers bij ... Nederlanders bedraagt vijf dode... en één gewonde. Het is het groo... ste verlies dat tot nu toe door ... Nederlandse troepen te Bandoen... geleden werd. De begrafenis ... later plaats vinden (Aneta).

BRAZILIAANS CONSUL-GENERAAL.

Maandag werd in Den Ha... bekend gemaakt, dat de H... Alencastro Guimaraes tot Co... sul-generaal van Brazilië be... noemd werd (Aneta).